

het tedere plebs en zijn acclimatisatie

*To be evenminded is the greatest virtue.
-Heraclitus*

Het woord 'invloed' vertaalt letterlijk een vloed of stroom die iets anders betreedt, een overdracht, een inwerking, een besmetting.

Samen de slappe lach hebben.

In de bioscoop vallen kritische en genietende houding samen. Nergens meer dan in de bioscoop blijken de reacties van de afzonderlijke mensen, waarvan de som de massale reactie van het publiek vormt, van meet af aan bepaald door hun onmiddellijk op handen zijnde massificatie.

Binnen grote tijdsruimten in de geschiedenis verandert met de gehele bestaanswijze van de menselijke collective ook de wijze van zintuigelijke waarneming.

Walter Benjamin specificeert dit fenomeen op het publiek in een cinézaal, waarin de **bioscoop** fungeert als grot. Een grot waarin grinniken, tranen en onrust weergalmen. Waarin de toeschouwers de echo zijn, de origine van het antwoord blijkt overwoekerd door menselijke geluidsweerkaatsingen. Zo wordt gelach, gehuil, gehaat een gemeenschappelijke emotie wiens bron onvindbaar is.

Deze manier van kijken op reacties is eigenlijk dezelfde manier waarop **Benjamin** de veelheid van de **reproductie** benadert. *Het gereproduceerde kunstwerk wordt in steeds toenemende mate de reproductie van een met het oog op reproducteerbaarheid ontworpen kunstwerk. Van de fotografische plaat bijvoorbeeld is een veelheid van afdrukken mogelijk; de vraag welke afdruk de echt is, heeft geen zin.*

Uniek zijn is niet meer het doel in de ontwerpfase zelf. De op voorhand vastgelegde intentie was om in zijn bestaan collectief te zijn.

Onze wil is fragiel, het enige dat we weten is dat het bestaat.

'Willen' staat op een wankel troon. Ondanks dat onze eigenheid ons zo dierbaar is, wisselen we van een uniek bestaan naar een slachtoffer van groepsdruk of kuddedier.

Dit is natuurlijk ook geen zwart-wit verschijnsel. Een enig persoon is onvindbaar, externe invloeden zijn nu éénmaal onvermijdelijk in een samenleving en het blijkt ook beslist dat men toch minstens één gemeenschappelijke eigenschap heeft met één persoon, een sociaal leven is een goed leven.

Maar een algeheel volmaakt meeloper komt ook niet voor, nagalmend gespuis heeft warempel zijn handicap, er zal altijd wel iets schelen dat deze gepoederde conformist onderscheid van de groep, een tragisch geval.

Men zou denken dat in de obscuriteit en donkerte van een filmzaal men zichzelf zou kunnen zijn. Dat men houdingen en responsen kan aannemen die in het licht ontoegankelijk of onaanvaardbaar zijn. Maar door het duister verliest men zichzelf. Hopen mensen nemen als ongedierte van de twijfel gehaaste beslissingen en zo daveren woorden en gebaren in herhaling in de vergankelijke kudde. De vorm van waarneming wordt ontkracht en bewolkt, men is onzeker over zijn omgeving en zo dus ook zichzelf.

In de cinéma is er een gemeenschappelijke focus op het scherm, alle non gerelateerde acties worden buiten beschouwing gelaten. Alle weerklanken en reflecties zijn ter zake en door een uniciteit te creëren in deze handelingen kan men zich volledig toewijden aan datgene waarop de belangstelling ligt. Onze persoonlijke wensen zijn labiel en kneedbaar, vaak ook nog eens een kopie van andere lustige replica's.

Het **ideaal van een gemeenschap** en een plaats van verbondenheid forceert zijn massale antwoorden en schept een gevolg die een storm van alledaagsheid teweegbrengt. Dit verlangen naar vereniging maakt van ons barbaarse jaknikkers zonder échte leiders, de hanen van onze troepen zijn vaak dat enkel in bepaalde context. Meesters hebben ook meesters en juffen hebben juffen. Men is nooit het hoofd van de tafel, noch de kont.

Waarom voelen wij ons nu zo aangetrokken tot de **synchronisatie** in het menselijke bestaan? Een synchrone dans kan mij aangrijpen als geen ander dat kan, hoe die nostalgische individuen kunnen verdwijnen in de gelijke beweging en hoe een ontroerend groepsgevoel sensibiliteit doet rijpen.

Een gevoel van nostalgie, bekommernis, heimwee, verlangen maar ook spanning en zeeslag, synchronisatie is een emotie apart, die slingert in ons bewustzijn van de sfeer en omgeving, de tijd en de ruimte.

Naast dit schoon beschreven gevoel van symmetrie, wil ik ook de zwaarte ervan benadrukken, het gewicht, de benauwdheid van de groepsdruk, de stress, het continue aanpassen aan de kluit, net als het 'synchroon zijn' is ook dit een onbeschreven emotie.

Zoals **Benjamin** en ik het eerder vergeleken met de reacties in een bioscoop die weergalmen en terugkaatsen of net in de vorm van stiltes die vallen en tenietgaan, terugkeren en weer uitsterven. Zo vertaal ik het hier in de simultane dans. Maar van waaruit vertrekt dit sociaal gebeuren? Zou bij het pellen van onze huid een bron van het individu tevoorschijn komen? Of is die weerstand misschien net als al de rest de gangbare en doorsnee kiem?

Heraclitus vertelt ons: *You could not step twice into the same rivers; for other waters are ever flowing on to you.* Een idee kan nooit twee keer bezocht worden, de stroom van de idee is altijd enigszins anders, rijker met ervaring en geschiedenis. Wat eigenlijk verhaalt, volgens mijn interpretatie, dat elk idee een origineel idee is.

Om even in het voorbeeld van de cinéma te blijven, beschrijft deze stelling dat hoewel onze reactie de voorgaande reacties imiteert, is deze uniek in zijn eigen bestaan, die waarachtig rijker en gevormder is dan de voorgaande. Hij is een individuele oerbron van resonantie, die alleen ik éénmalig heb bezocht in mijn geest, dit proces van reageren en nabootsen migreren we niet alleen naar elkaar maar ook naar onszelf.

Uit **Heraclitus'** filosofie over verandering en stroom vloeit een daverend cliché *"go with the flow"*; het leven is als een rivier met stenen en obstakels, de enige manier om te overleven is door onze zelfverdediging los te laten en mee te gaan met de stroom. De weerstand die wij bieden om opmerkelijk te zijn is feitelijk een rebelse vorm van onbegonnen werk en zal ons nooit brengen wat we willen. De rivier verandert en jij dus ook, enkel door te laten komen wat er komen zal kunnen wij dingen richting geven.

"We are and are not"

Door de continue beweging in de stroom van de mensheid en onze individueel gewoel zijn we steeds niet meer wie we waren, de omgeving heeft ons veranderd én we hebben onszelf veranderd. We stappen in 'de rivier' van deze filosoof en komen eruit als andere wezens. Wij zijn de stroom. Als groep en als individu, constant in beweging, constant in hervorming, wat ons uniek maakt, niet alleen in de massa, maar in elk moment.

het tedere plebs en zijn acclimatisatie

Als materiële wezens leven we in een wereld van verandering, meer zelfs, we zijn de verandering. Als fysieke lichamen groeien en sterven we de hele tijd, verbruiken we middelen om onze structuur na te bootsen, terwijl we voortdurend materie verliezen. Een mensenleven is hebben en verliezen.

In dit proces van volhardende wisselwerking is imiteren en interpreteren de onbewuste koers naar een uniek bestaan. Het water stroomt en daadwerkelijk is er niets wat er te doen valt om de stroom af te breken. Men is enig in zijn bestaan en dat is onvermijdelijk.

Verwijzingen

Walter Benjamin: het kunstwerk in het tijdperk van zijn technische reproduceerbaarheid
Heraclitus: quotes uit zijn boek 'Fragments'